

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.772/2018/9.szám

A Szegedi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve (címe)** által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek - a **jogtanácsos neve** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen sérelemdíj iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2018. október 15. napján kelt 5.P.20.266/2017/41. számú ítélete ellen a felperes részéről 57. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 25 000 (huszonötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

A le nem rótt 80 000 (nyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A **(város neve)**-i Járási Hivatal 2016. július 21-től foglalkozást helyettesítő támogatást állapított meg a felperes részére, majd ugyanezen év október 17-én a peres felek hatósági szerződést kötöttek, melynek célja a felperes és a perben nem álló **(cég neve)** között ugyanezen a napon létrejött felnőttképzési szerződés támogatása volt. A szerződés értelmében az alperes a szerződéskötés időpontjától keresetpótló juttatást állapított meg a felperes javára a foglalkozást helyettesítő támogatás megszüntetése mellett, valamint finanszírozta a tanfolyam díját is.

A felperes felnőttképzési jogviszonya 2016. december 1-jén megszűnt figyelemmel arra, hogy hiányzásai elérték a 192 órát. A felperes 2016. december 22-én kérelmet nyújtott be a járási hivatalhoz a foglalkozást helyettesítő támogatás továbbfolyósítása érdekében. A járási hivatal az ugyanezen a napon kelt határozatával a támogatást a kérelem benyújtásának napjától állapította meg. A határozattal szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő, a másodfokon eljáró alperes a 2017. február 13-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatva a támogatást 2016. december 1-jére visszamenőleg állapította meg és azt a felperesnek ki is utalták. Kötelezték egyben a képzési támogatást 224 287 Ft összegének visszafizetésére, de ezt utóbb kérelmére méltányosságból törölték.

A felperes keresetében elsődlegesen 250 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy eljárása során megsértette a tisztességes eljáráshoz, a tisztességes

ügyintézéshez, az egészséghez és szociális biztonsághoz való jogát. Érvelése szerint arról a tényről, hogy a képző intézmény megszüntette a jogviszonyát csak akkor értesült, amikor a keresetpótló juttatást a 2016. december 22-i esedékességekor nem kapta meg, a képzési szerződés megszűnéséről szintén ekkor szerzett tudomást. Álláspontja szerint amikor az alperes ügyintézője észlelte, hogy a 2016. december 5-én megküldött jelenléti íven kizárt tanulóként van feltüntetve a felperes, ezért nem tud számfejtetni, akkor értesíteni kellett volna a felperest, mivel ezt azonban elmulasztotta, ezért nem adhatta be időben a foglalkozást helyettesítő támogatás iránti kérelmét. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú közigazgatási szerv csak január 17-én gondoskodott a fellebbezés felterjesztéséről, megsértve ezzel a tisztességes eljáráshoz való jogát.

Másodlagos kereseti kérelmében arra az esetre, ha 2017 februárjában sem kapna juttatást, 1.000.050,- Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, mivel álláspontja szerint a közigazgatási szerv eljárása során megsértette a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó szabályokat. Állítása szerint az alperes más ügyfeleivel nem ehhez hasonlóan jár el, mulasztásai miatt sérült az emberi méltósághoz való joga is.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes nem jelölte meg, hogy az alperes eljárása konkrétan mely személyiségi jogait sértette és az sem állapítható meg, hogy sérelemdíj iránti igényét mire alapítja. Hangsúlyozta, a másodfokú határozat értelmében a felperest megillető pénzbeli ellátások kifizetésre kerültek, így anyagi hátrány a felperest nem érte. Vitatta, hogy megsértette volna a tájékoztatási kötelezettségét, mivel az eljáró ügyintéző kötelezettsége a kérelem átadás-átvételére a kitöltésben és az előterjesztésének feltételeiben történő közreműködésre terjed ki, a tényállás tisztázási kötelezettsége a kérelemre indult eljárás során érvényesül.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, az ügyfél tisztességes eljáráshoz való joga nem minősül személyiségi jognak. A tisztességes eljáráshoz fűződő jogot az állam elsősorban az eljárási szabályok megalkotásával, a jogorvoslatok bennük foglalt rendszerével biztosítja, ez a tisztességes eljáráshoz való jog közjogi jellegű védelme. A felperes az egészséghez fűződő joga megsértésének alapjául semmilyen tényállítást nem közölt, ezért azzal kapcsolatosan nem tudott megállapításokat tenni, míg a szociális biztonsághoz való jog megsértésére való hivatkozás kapcsán kiemelte, annak személyiségi jogi jellegét kizárja, hogy azt a törvény nem univerzális, minden jogalanyra születésénél fogva elidegeníthetetlenül kiterjedő jogosultságként, hanem a meghatározott kritériumok alapján rászorulóknak minősített személyek számára, az állam által biztosított jogként definiálja. Mivel az alperes részéről személyiségi jogi jogsértő magatartás nem volt megállapítható, a sérelemdíj iránti igény megalapozatlan. Ettől eltérő álláspont esetén is alaptalan lenne a felperes igénye, azt a körülményt ugyanis nem vitatta, hogy a jogorvoslat eredményeként valamennyi őt megillető pénzbeli juttatást megkapta, azaz a kárt jogorvoslattal elhárította. Hangsúlyozta, az alperest nem terhelte felróhatóság abban sem, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak késedelmesen tudta folyósítani, mivel nem kellett tudnia arról, hogy a felperes képzési jogviszonya megszűnt, ezzel szemben a felperesnek a tanulmányi órák elmulasztása miatt számolnia kellett azzal, hogy a jogviszonya megszűnhet, ami miatt a foglalkozást helyettesítő támogatást újra meg kell igényelnie. Végezetül rámutatott, a felperes másodlagos keresete semmilyen tényelőadást nem tartalmaz a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megszegésére nézve, ezért az elsőfokú bíróság e kereseti kérelmet is alaptalannak találta.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést pártfogó ügyvédje útján, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását,

másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperes emberi méltósághoz való joga megsértésére való hivatkozásával nem foglalkozott és tévesen értelmezte a Ket. 4. § (3) bekezdését is, ezért az erre alapított érdemi döntése is téves. A felperes sérelmét az ellátások átmeneti és alaptalan hiányából eredő nehézségeket az elsőfokú bíróság nem rögzítette ítéletében, erre vonatkozóan nem folytatott le bizonyítást és a szükséges bizonyítási indítványok megtételére való kioktatás sem történt meg. Az Alkotmánybíróság döntésére utalva kifejtette, a szociális biztonsághoz való jog a szociális ellátások összessége által nyújtandó olyan megélhetési minimum állami biztosítást tartalmazza, amely elengedhetetlen az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához. Álláspontja szerint az egészségi állapot átmeneti megváltozása is sérelemdíjat alapoz meg, a jogi álláspontjának alátámasztására egyedi ügyekben hozott bírósági döntésekre utalt. Véleménye szerint a rPp. 2. § (3) bekezdésének rendelkezései analóg módon alkalmazhatók a közigazgatási eljárásra is, melyre figyelemmel a felperest ért alapjogi sérelem esetén sérelemdíjra tarthat igényt. Kiemelte, a rPp. és a Ket. speciális szabályt tartalmaz a Ptk.-hoz képest, ezért immateriális sérelem, azaz kár nélkül is megalapozott a felperes sérelemdíj iránti igénye. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása is hiányos, mert nem taglalja, hogy a felperes emberi méltóságát illetően volt-e sérelem vagy sem. Fellebbezéséhez csatolta a felperes által személyesen előterjesztett nyilatkozatot.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira figyelemmel.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, kifejtette jogi érveivel is mindenben egyetért az ítélőtábla, ezért ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira figyelemmel helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Az ítélőtábla elsődlegesen rámutat arra, hogy a Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján kötelező jogi képviselő esetén hatálytalan a beadvány ha az pusztán a jogi képviselő arra vonatkozó nyilatkozatát tartalmazza, hogy az általa képviselt fél által készített beadványban foglaltakat fenntartja (BDT2017. 3640.), ezért a felperes által a másodfokú eljárásban személyesen, írásban előadottakat az ítélőtábla nem vehette figyelembe.

Alaptalanul kifogásolja a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott a felperes emberi méltósághoz való személyiségi jogának megsértésével, az ellátások átmeneti hiányából eredő nehézségeket nem rögzítette ítéletében. Ezzel szemben a felperes keresetlevele erre vonatkozó tényelődást egyáltalán nem tartalmaz, hasonlóan az egészségügyi állapot romlására való hivatkozásához. A felperes erre vonatkozóan kizárólag a 2018. október 15-én előterjesztett beadványában tett konkrét, részletesebb tényelődást, ennek tartalmát azonban helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság figyelemmel arra, hogy az az elektronikus kapcsolattartás szabályai alapján hatálytalan volt (Pp. 394/C. § c) pont).

A felperes fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az alperes a tisztességes eljáráshoz (helyesen ügyintézéshez) fűződő jogát azzal sértette meg és okozott számára immateriális hátrányt, hogy az előtte folyó eljárásban megsértette a tájékoztatási kötelezettségét, téves döntést hozott, valamint az elsőfokú iratok késedelmesen kerültek felterjesztésre. Az ítélőtábla csak utalni kíván az elsőfokú ítéletnek a tisztességes eljáráshoz fűződő jog és a személyiségi jogok viszonyával kapcsolatban kifejtett érvelésére és arra, hogy a közzétett eseti döntésekben tükröződő bírói gyakorlatban is egyértelmű: a tisztességes ügyintézéséhez fűződő jog nem minősül személyiségi jognak, hanem ún.

eljárási alapjog, ami az adott eljáráshoz kötődik, annak biztosítását szolgálja abból a célból, hogy az állami szervek közhatalmat gyakorló szervezetek megfelelő garanciák megtartásával lássák fel feladataikat, töltsék be funkcióikat. Általánosságban véve tehát a tisztességes eljáráshoz (ügyintézéshez) való jog nem minősül személyiségi jognak és mivel az elsődlegesen nem az emberi individuum védelmét, hanem az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő érvényesülését szolgálja (hasonlóan: BDT2015. 7-8/95.; eBDT2016. 3507.). Az általános szabályhoz képest speciális rendelkezésként hozta be a 2013. évi CCLII. törvény a Ket. 4. § (3) bekezdésének módosításával - párhuzamosan az új Ptk. hatályba lépésével 2014. március 15-től -, hogy a közigazgatási hatóság nem jogszabályszerű eljárása következtében személyiségi jogában megsértett jogalany számára sérelemdíjat fizet. E rendelkezés alkalmazása mellett is szükségképpen feltétel azonban a közigazgatási szerv jogsértő eljárása, ennek vizsgálata körében azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni. Ezzel az utaló szabállyal a kódex a kártérítés szabályait hívja segítségül, amely a perbeli esetre vetítve azt jelenti, hogy az alperes felelősségét a közhatalmi jogkörben okozott károkért való felelősségi rendszer alapján kell megítélni. Az ilyen kár megtérítését igénylőnek azt kell - az általános szabályoknak megfelelően - bizonyítani, hogy a közigazgatási szerv jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett (Ptk. 6:519. §), továbbá fennállnak a Ptk. 6:549. § (1) bekezdésében rögzített speciális feltételek is. Lényeges azonban, hogy a korábbi gyakorlathoz hasonlóan az elkövetett jogszabálysértésnek kirívóan súlyosnak kell lennie, ez azt jelenti, hogy csak kirívóan okszerűtlen mérlegelés vagy kirívóan súlyos jogértelmezési hiba eredményezheti a kárfelelősség szankcióját (hasonlóan: eBDT2004. 1028.; BH2009. 325.). A perbeli esetben a felperes ilyen konkrét jogszabálysértést nem tudott megjelölni és az a per adatai alapján sem volt megállapítható. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes képzési jogviszonyának megszűnéséről az alperesnek nem kellett tudnia, ezzel szemben a felperesnek a képzési szerződés alapján számolnia kellett azzal, hogy jogviszonya megszűnhet a 192 órányi tanulmányi óra elmulasztása miatt. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes az elsőfokú közigazgatási szerv határozatát megváltoztatta, még nem következik, hogy a felperes személyiségi jogai sérültek volna és megalapozottan sérelemdíjra tarthatnak igényt.

Szintén egyetért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával abban, hogy a szociális biztonsághoz fűződő jog nem minősül egyben személyiségi jognak, az elsőfokú bíróság által részletesen kifejtett érveket megismételni nem kívánja (hasonlóan: Fővárosi Ítélőtábla 1.Pf.21.24962018/3/II.).

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes keresetlevele az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatban még tényelőadást sem tartalmaz. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen azonban a jogszabályban felsorolt védett tulajdonság, állított hátrány, valamint az ezek közötti oksági kapcsolat megjelölése és igazolása a jogsérelmet szenvedett fél által (PJD2016. 10.). Ennek hiányában az erre alapított kereset eleve megalapozatlan.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselőjével összefüggésben a másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetni, amelyet az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján állapított meg. A felperes személyes költségmentességére figyelemmel pártfogó ügyvédjének díját a 84. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam viseli, míg a le nem rótt 80 000 Ft fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2019. május 28.

Dr. Bálint Attila s.k. . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k. . Béri András s.k.
a tanács elnöke táblabíró
előadó bíró

táblabíró